

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
UNIVERSITY OF BANJA LUKA
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ БАЊА ЛУКА
FACULTY OF PHILOSOPHY BANJA LUKA
Булевар војводе Петра Бојовића 1А, Бања Лука
Телефон: 051/322-780, 322-790, 323-080, 323-530
Fax: 051/325-811 e-mail: fil.fakultet@blic.net

Број: 07/3.1030-4/15

Дана: 14.05.2015. године

На основу члана 71. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10, 104/11, 84/12 и 108/13) Наставно-научно вијеће Факултета, на сједници одржаној 14.05.2015. године донијело је сљедећу

О Д Л У К У

о усвајању Извјештаја Комисије за оцјену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације

1.

Усваја се Извјештај Комисије за оцјену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације кандидаткиње мр Љиљане Јерковић, под насловом „ДИДАКТИЧКЕ ОСНОВЕ И ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ ЕФЕКТИ ИНДИВИДУАЛНО ПЛАНИРАНЕ НАСТАВЕ“.

2.

За ментора се одређује др Миле Илић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци.

3.

Саставни дио ове Одлуке је извјештај Комисије за оцјену испуњености услова кандидата и теме.

4.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Достављено:

1. Именованом
2. Архиви
3. Рачуноводству
4. У досије

Д Е К А Н

Проф. др Драго Бранковић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПЕДАГОГИЈЕ

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени подобности теме и кандидата за израду докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Извјештај о оцјени подобности теме **Дидактичке основе и образовно-васпитни ефекти индивидуално планиране наставе** кандидаткиње **мр Љиљане Јерковић** написала је Комисија именована Рјешењем 07/13. 95–6/15. на сједници Наставно-научног вијећа Филозофског факултета у Бањој Луци одржаној 21.01.2015. године у саставу:

1. Проф.др Миле Илић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за уже научне области Дидактика, Општа педагогија, Методика разредне наставе, предсједник
2. Проф.др Драго Бранковић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за ужу научну област Општа педагогија, члан
3. Проф. др Мара Ђукић, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду за ужу научну област Дидактика, члан.

Састав Комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звање, назив уже научне области за коју је изабран у звање, назив универзитета и факултета у којем је члан комисије стално запослен.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

ЉИЉАНА ЈЕРКОВИЋ (5. новембар 1976, Бихаћ). Основну школу завршила је у Бихаћу, а Гимназију и Вишу школу за образовање васпитача у Новом Саду. Седам година је обављала послове васпитача.

Студиј педагогије завршила је на Филозофском факултету у Бањој Луци просјечном оцјеном 9,52 (девет педесет два). Магистарске студије педагогије завршила је просјечном оцјеном 9,90. Магистарски рад *Утицај интерактивног стручног усавршавања на савјетодавно-педагошке компетенције наставника у раду са родитељима* одбранила је 09.07.2012. на Филозофском факултету у Бањој Луци.

Асистент је на Филозофском факултету у Бањој Луци од марта 2009. године.

У јануару 2013. године изабрана је у звање вишег асистента за двије научне области Дидактика и Општа педагогија (Школска педагогија и Породична педагогија). Вјежбе из наставних предмета који припадају наведеним научним областима изводи на три студијска програма: педагогија, учитељски студиј и предшколско васпитање.

Члан је Друштва педагога РС-а. Подносила је саопштења на конгресима педагога и научним скуповима. Објавила је једну научну монографију и 16 научних и стручних радова. Активно се служи енглеским језиком.

Списак објављених радова:

а) Научна монографија

1. Jerković, Lj. (2013). *Interaktivno usavršavanje savjetodavnih kompetencija nastavnika*. Banja Luka: Filozofski fakultet i Grafomark, str. 1-206.

б) Научни радови

1. Јерковић, Љ. (2006). *Савремено дијете – бајка и цртани филм*. Бања Лука: „Наша школа“ 1 – 2, стр. 95 – 113.
2. Јерковић, Љ. (2008). *Идентификација насиља међу ученицима у основној и средњој школи*. Бања Лука: „Наша Школа“ 1-2, стр. 117-137.
3. Илић, М.; Jerković, Lj. (2009). Evaluacija očekivanih ishoda interaktivne obuke nastavnika za savjetodavni pedagoški rad sa roditeljima učenika. U Zborniku radova sa Naučnog skupa „*Образовање и усавршавање наставника - циљеви и задаци васпитно-образовног рада*“. Ужиче: Учитељски факултет. Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу, стр. 257-266.
4. Јерковић, Љ. (2010). *Педагошка превенција вршњачког насиља у основној и средњој школи*. Нови Сад: Педагошка стварност, бр. 1-2, стр. 152-166.
5. Јерковић, Љ. (2010). *Интерактивно обучавање васпитача за савјетодавно-педагошки рад са родитељима*. Зборник са првог Конгреса педагога РС „*Развој педагошке науке и реформске промјене у образовању и васпитању*“ ТОМ III, Бања Лука: „Наша школа“, бр. 3-4, стр. 37-53.
6. Јерковић, Љ. (2009). *Интердисциплинарно научно-теоријско утемељење инклузивне наставе*. Бања Лука: „Наша Школа“ 1-2, стр. 217-221. (Приказ књиге: Илић, М. (2009). *Инклузивна настава*. Источно Сарајево: Филозофски факултет.)
7. Јерковић, Љ. (2010). *Научно-критичко поимање породице и породичног васпитања у савременим цивилизацијским токовима*. Бања Лука: „Радови“, бр. 13, стр. 417-421. (Приказ књиге: Илић, М. (2010). *Породична педагогија*. Бања Лука: Филозофски факултет. Мостар: Наставнички факултет Универзитета „Демал Биједић“.)
8. Јерковић, Љ. (2011). *Научно утемељен креативни приступ настави почетног читања и писања*. Сомбор: Норма бр. 3/2009, стр. 341-344. (Приказ књиге: Илић, М. (2009). *Методика наставе почетног читања и писања*. Бања Лука: Комесграфика.)
9. Jerković, LJ. (2011). *Demokratsko razvijanje obrazovnog kurikuluma utemeljenog na očekivanim ishodima*. Beograd: „*Direktor škole*“, str. 349-360.
10. Илић, М. и Јерковић, Љ. (2013). *Рецепција непосредних чинилаца*

учитељског студија, Научни скуп међународног значаја „*Настава и учење – квалитет васпитно образовног процеса*“. Ужице: Учитељски факултет, стр. 183-192.

11. Jerković, Lj. (2012). Planiranje i pripremanje interaktivnog stručnog usavršavanja nastavnika za savjetodavno-pedagoški rad sa roditeljima. Beograd: „*Direktor škole*“, str. 231-244.

12. Jerković, Lj. (2012). Uticaj interaktivnog stručnog usavršavanja na savjetodavno-pedagoške kompetencije nastavnika u radu sa roditeljima: Beograd: „*Pedagogija*“ 4, str. 566-579.

13. Jerković, Lj. (2013). Традиционално и интерактивно стручно усавршавање наставника за савјетодавно-педагошки рад са родитељима. У Зборнику радова са Научног скупа „*Наука и традиција*“, Том 2/2, Пале: Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале.

14. Jerković, Lj. (2013). Изазови, противрјечности и перспективе васпитног рада школе и наставника. Београд: „*Учитель*“ 4, стр. 630-633. (Приказ књиге: Поткоњак, Н., Бранковић, Д., Сузић, Н. и Илић, М. (2013). Васпитни рад школе и наставника. Београд: САО.

15. Илић, М. и Jerković, Lj. (2013). Противрјечности процеса и исхода универзитетске наставе. Зборник радова са Научног скупа „*Вриједности и противрјечја друштвене стварности*“, Књига 1. Бања Лука: Филозофски факултет, стр. 133-149.

Илић, М. Jerković, Lj. (2014). Рецепција квалитета универзитетске наставе. Зборник II. „*Квалитет васпитно-образовног рада*“. Бања Лука: Друштво педагога Републике Српске, стр. 223-239.

На основу наведених чињеница дајемо оцјену да је мр Љиљана Јерковић подобан кандидат за израду докторске дисертације.

- а) Навести неопходне биографске податке: школовање, успјех у току школовања, кретање у служби, резултати научно-истраживачког или стручног рада, јавна признања, друштвене активности и познавање страних језика;
- б) У прилогу биографије доставити списак објављених научних радова.

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Значај истраживања

Ово истраживање има друштвени, теоријски и практични значај.

Експериментална верификација система индивидуално планиране наставе може довести до сазнања о специфичностима процеса у којима се оптималније развијају аутентичне индивидуе од којих се очекује да буду дјелотворни грађани друштва.

Теоријски значај истраживања огледа се у расвјетљавању дидактичких основа индивидуално планиране наставе (положаја и активности ученика; позиције, активности, стила и улоге наставника; односа и комуникација ученика и наставника) и њеног утицаја на образовно-васпитна постигнућа ученика у појединим наставним предметима, те на васпитне исходе (слику о себи, мотивацију, навике и технике учења, способности самосталног учења, социометријски статус у групи, вербалну креативност ученика).

Практични значај истраживања огледа се у операционализацији система индивидуално планиране наставе тј. у идентификацији методолошки коректних

поступака за дијагностификовање компонената профила ученика, индивидуалних образовно васпитних програма за такве ученике, те конкретних микроплана вјежби (са оптимално прилагођеном инструкцијом наставника) којима се омогућава да ученици оптимално напредују у зони наредног развоја.

Преглед истраживања

До сада су утемељени и експериментално верификовани бројни системи иновативне наставе, а међу њима и варијанте система индивидуализоване наставе (настава индивидуализована примјеном наставних листића, Dotran, 1962; Ђорђевић, 1985; настава различитих нивоа сложености и интерактивна настава различитих нивоа сложености, Илић, 1998), те инклузивна индивидуализована настава (Илић, 2012). За поменуте системе индивидуализоване наставе карактеристична је дјелимична индивидуализација учења по одређеним нивоима (А, Б, В). Овај степен индивидуализације наставе је значајан искорак у односу на традиционалну (претежно предавачку) наставу и бројне системе иновативне наставе намијењене углавном имагинарним (просјечним) ученицима. У дјелимично индивидуализованој настави ученици који припадају истом нивоу (А, Б, В) рјешавају исте задатке без обзира што међу њима постоје бројне разлике, као што су: специфичан персоналистички склоп особина, ниво интелектуалних и општих способности, способност ученика за самостално учење садржаја из различитих наставних предмета, ниво мотивације и специфичне навике и технике учења, темпо учења, начин прихватања наставникове инструкције и сл. Радивој Квашчев је након студиозног експерименталног истраживања, такође, истакао важност моделовања процеса учења и давања индивидуализованих додатних инструкција ученицима у току учења (Квашчев, 1977). Много прије наведених практичних покушаја Дотран је образложио и примјерима илустровао наставне листиће (Dotran, 1962) који представљају наставно средство, а не систем индивидуализоване наставе.

Мара Ђукић је указала на бројне слабости досадашњих експерименталних истраживања индивидуализоване наставе. Резултати рада експерименталних група су углавном поређени са резултатима рада контролних група у којима је извођена традиционална настава. У таквим истраживањима су исказиване просјечне вриједности, што значи да у фокусу таквих истраживања нису биле индивидуалне разлике међу ученицима (Ђукић, 2003). Оваква запажања поменуте ауторице су нас подстакла на размишљање о креирању прикладније методологије експерименталног истраживања образовно-васпитних ефеката индивидуално планиране наставе. Иста ауторица је систематично приказала и критички процијенила бројне пројекте индивидуализоване наставе, међу којима су: Блумова стратегија учења овладавањем, PLAN систем, IGI, PLATO, LAP и IPI пројекат (Исто, 2003). Апострофирала је да „је потребно да се настава као јединствен васпитно-образовни процес, посебно индивидуализована настава, оријентише не само на прилагођавање развоју, већ прије свега на његово подстицање“ (Исто, стр. 110). Конципирање научних основа индивидуално планиране наставе односи се на опште идеје експлициране у теорији развијајуће наставе као и на искуства у пројектима која су инспирисана том теоријом (Виготски, 1996; Давидов, 1995).

У досадашњој литератури било је покушаја да се одреди појам индивидуално планиране наставе (Mandić, 1987; Илић, 2012). Петар Мандић је покушао да систематично прикаже дијагностички инструментариј који се примјењивао у пројекту IPI (Individually prescribed instruction) тј. пројекту индивидуално планиране наставе у Питсбургу. Покушао је да сагледа услове за реализацију индивидуално планиране наставе на нашим просторима, као и на њене предности у оспособљавању

младих за њихове функције у производним и друштвеним дјелатностима (Mandić, 1987). У наведеном пројекту нису расвијетљене дидактичке основе индивидуално планиране наставе, нити је прецизирана методологија идентификације ученика на континууму образовно васпитних исхода. У индивидуално планираној настави у пројекту Универзитета у Питсбургу преовлађују тестирања способности и предзнања ученика, као и интермедијална и завршна испитивања. Нису истакнуте разлике између тестова и вјежби за ученике. Нису операционализовани профили и образовно-васпитни програми за сваког ученика. Поред тога, нису приказани примјери микроплатова индивидуално планираних вјежби за конкретног ученика са персоналистички прилагођеном инструкцијом наставника.

У постојећој литератури начелно се истиче идентификација индивидуалних разлика међу ученицима као први корак у организацији индивидуализоване наставе (Stevanović и Muradbegović, 1990). Декларативно се наводе и начини идентификације ученика, али се не приказује ниједан дијагностички инструмент. У научном расвјетљавању инклузивне индивидуализоване наставе, Миле Илић се није задржао на декларативној констатацији о потреби идентификације индивидуалних разлика међу ученицима. Он је образложио и приказао примјере профила исподпросјечних ученика (евентуално ученика са препрекама у учењу и учешћу) и изнадпросјечних (евентуално даровитих) ученика млађег основношколског узраста, те индивидуализоване образовно-васпитне програме за такве ученике у настави српског језика. Креирању профила претходила је примјена дијагностичког инструментарија за идентификацију нивоа и структура знања ученика на три нивоа (А, Б и В ниво), утврђивање предзнања читања и писања, брзине гласног читања, брзине читања у себи и нивоа културе писменог изражавања (Илић, 2012). Овакви практични покушаји значајан су допринос усавршавању система инклузивне индивидуализоване наставе, али и подстицај за студиозније теоријско утемељивање и експерименталну верификацију система индивидуално планиране наставе која је по својој суштини и инклузивна. У индивидуално планираној настави се, такође, полази од идентификације образовно-васпитних постигнућа, појединачног ученика, а не група ученика сличних способности, темпа, навика и техника учења и сл. У профилима ученика у фокусу је персоналистички склоп особина ученика и многе друге релевантне образовно-васпитне варијабле.

Радна хипотеза са циљем истраживања

Циљ истраживања је конципирање и операционализација нових теоријских дидактичких основа индивидуално планиране наставе (положаја и активности ученика; позиције, активности, стила и улоге наставника; односа и комуникација ученика и наставника) и експериментално утврђивање утицаја такве наставе на образовно-васпитна постигнућа ученика у појединим подручјима Српског језика и Математике, те на васпитне исходе (слику о себи, мотивацију, навике и технике учења, социометријски статус у групи, вербалну креативност ученика).

Главна хипотеза

Претпостављамо да ће ученици под утицајем дидактички утемељеног система индивидуално планиране наставе постићи боље образовно-васпитне резултате у односу на своје иницијално стање и ученике за које нису планирани индивидуални образовно-васпитни програми.

Посебне (и појединачне) хипотезе

1. Претпостављамо да ће ученици под утицајем дидактички утемељеног система индивидуално планиране наставе постићи значајно боље резултате у односу на своје иницијално стање и ученике са којима нису реализовани индивидуални образовно-васпитни програми у оквиру сљедећих подручја Српског језика:
 - 1.1.1. граматика и правопис
 - 1.1.2. читање и књижевност (позиција на континууму, брзина читања наглас, брзина читања у себи)
 - 1.1.3. култура изражавања (развијеност рјечника, писмено изражавање)
2. Вјерујемо да ће ученици под утицајем дидактички утемељеног система индивидуално планиране наставе постићи значајно боље резултате у односу на своје иницијално стање и ученике са којима нису реализовани индивидуални образовно-васпитни програми у оквиру сљедећих подручја Математике:
 - 2.1.1. сабирање и одузимање
 - 2.1.2. множење и дијељење
 - 2.1.3. геометријске фигуре
 - 2.1.4. мјере и мјерења
3. Очекујемо да ће ученици под утицајем система индивидуално планиране наставе постићи боље васпитне резултате у односу на своје иницијално стање и ученике на које није утицао такав систем наставе у оквиру сљедећих варијабли:
 - 3.1.1. способности самосталног учења Српског језика
 - 3.1.2. способности самосталног учења Математике
 - 3.1.3. вербална креативност
 - 3.1.4. слика о себи
 - 3.1.5. мотивација, навике и технике учења
 - 3.1.6. социометријски статус ученика у групи.

Материјал и метод рада

У истраживању је планирана примјена различитих квантитативних и квалитативних истраживачких метода, техника и инструмената.

У експерименталном истраживању планирана је примјена сљедећих научноистраживачких метода:

1. Метода теоријске анализе и синтезе
2. Експеримент са паралелним групама
3. Сервеј истраживачки метод

Аналогно методама истраживања примјењиваћемо следеће технике:

1. Тестирање, 2. Скалирање, 3. Интервјуисање, 4. Систематско посматрање, 5. Квалитативна анализа садржаја, 7. Фокус групе и 8. Студија случаја.

Припремљени су следећи истраживачки инструменти:

1. Тест способности самосталног учења Математике - IV разред (А и Б – форма)
2. Тест способности самосталног учења Математике - V разред (А и Б – форма)
3. Тест способности самосталног учења Српског језика - IV разред (А и Б – форма)
4. Тест способности самосталног учења Српског језика - V разред (А и Б – форма)
5. Тест позиције ученика на континууму образовно васпитних исхода граматике и правописа - Т – ПУНКОВИ ГиП (А, Б и В ФОРМА)
6. Тест позиције ученика на континууму образовно васпитних исхода читања и књижевности - Т – ПУНКОВИ ЧиК (А, Б и В ФОРМА)
7. Тест брзине читања у себи – ТБЧуС - V разред (Форма А и Б)
8. Тест брзине читања у себи – ТБЧуС - V разред (Форма А и Б)
9. Тест брзине читања наглас (Форма А и Б)
10. Тест рјечника (Форма А и Б)
11. Тест вербалне креативности – ТВК (Форма А и Б)
12. Тест позиције ученика на континууму образовно васпитних исхода културе изражавања - Т – ПУНКОВИ Ки (А, Б ФОРМА)
13. Тест позиције ученика на континууму образовно васпитних сабирања и одузимања- Т – ПУНКОВИ СиО (А, Б и В ФОРМА)
14. Тест позиције ученика на континууму образовно васпитних множења и дијелења - Т – ПУНКОВИ МиД (А, Б и В ФОРМА)
15. Тест позиције ученика на континууму образовно васпитних исхода геометријских фигура - Т – ПУНКОВИ ГиФ (А, Б ФОРМА)
16. Тест позиције ученика на континууму образовно васпитних исхода мјера и мјерења - Т – ПУНКОВИ МиМ (А, Б ФОРМА)
17. Семантички диференцијал – Идентификација специфичности учења - ИСУ
18. Скала процјене – Мотивација, навике и технике учења - СП – МОНИТУ
19. Скала процјене – Профил самоперцепције за дјецу – Какав сам?
20. Равенове матрице (Зоран Бујас, 1967)
21. Социометријски тест
22. Протоколи интервјуа за ученике
23. Протоколи интервјуа за наставнике
24. Протоколи посматрања ученика

Популацију ће чинити сви ученици IV и V разреда у бањалучким школама. Узорак чини 149 ученика експерименталних и контролних одјељења, а подзорак 16 ученика који су укључени у програм индивидуално планиране наставе. С обзиром да је истраживање доминантно квалитативно наведени узорак служиће за идентификацију ученика који ће учествовати у експерименталном програму (подзорак), али и за сагледавање позиције тих ученика у односу на вршњаке из њиховог одјељења у оквиру појединачних варијабли.

Истраживање ће се реализовати кроз 6 фаза:

1. фаза

Прва фаза истраживања ће се реализовати до половине мјесеца септембра 2014. године.

У овој фази планирано је обучавање наставника (експериментатора) за планирање, припремање, реализацију и евалуацију индивидуално планиране наставе и иницијално испитивање следећих варијабли релевантних за експериментално истраживање образовно-васпитних ефеката индивидуално-планиране наставе:

- ниво општих интелектуалних способности,
- наставникове процјене особина личности ученика релевантних за учење садржаја у настави српског језика и математике,
- способност самосталног учења Српског језика,
- способност самосталног учења Математике,
- позиција ученика на континууму образовно васпитних исхода у подручјима наставе српског језика (граматика и правопис, култура изражавања, књижевност и читање)
- позиција ученика на континууму образовно васпитних исхода у подручјима математике (сабирање и одузимање, множење и дијелење, мјере и мјерења и геометријске фигуре),
- ниво мотивисаности ученика,
- навике и технике учења садржаја из Српског језика и Математике,
- самопроцјена слике о себи,
- социометријски статус ученика у групи,
- вербална креативност ученика,
- интервјуисање ученика.

Испитивање ће се извршити у 3 експериментална и 3 контролна одјелења.

Након испитивања извршиће се статистичка обрада података.

2. фаза

Друга фаза истраживања ће се реализовати до краја мјесеца септембра 2014. године и обухвата:

- идентификацију ученика који ће учествовати у експерименталном програму,
- креирање профила сваког ученика према резултатима иницијалног испитивања релевантних варијабли,
- креирање индивидуално планираних образовно-васпитних програма у настави српског језика и математике за сваког ученика на основу података из профила ученика.

3. фаза

Од почетка октобра 2014. год. до краја јануара 2015. год. планирано је креирање микроплова индивидуално планираних вјежби за наставу из српског језика и математике, реализација и континуирана евалуација таквих вјежби праћена повременим интервјуима наставника и ученика који су укључени у експериментални програм.

4. фаза

У првој половини фебруара планирано је интермедијално испитивање позиција ученика на континууму образовно-васпитних исхода у настави српског језика и математике и интервјуисање сваког ученика.

Допуниће профиле ученика евентуалним подацима о напредовању ученика у појединим подручјима у настави српског језика и математике.

Креираће индивидуално планиране образовно-васпитне програме Српског језика и Математике за сваког ученика на основу података из профила ученика.

5. фаза

Од друге половине фебруара до краја маја планиран је наставак реализације индивидуално планираног програма редовне, допунске и додатне наставе Српског језика и Математике.

6. фаза

Финално испитивање свих варијабли набројаних у првој фази реализације експеримента планирано је почетком јуна.

Парадигматски посматрано, ово експериментално исраживање је и квантитативно и квалитативно. Готово све истраживачке инструменте кандидат ће самостално конструисати и баждарити. Утврђивање метријских карактеристика истраживачког инструмента (валидност, релијабилност и дискриминативност) извршиће се примјеном статистичког програма SPSS for Windows 19.

Статистички поступци планирани у овом квантитативно-квалитативном истраживању су: анализа постотака и фреквенција, дескриптивни статистички параметри (M, Mo, Md, Sk, Ku, SD...), стандардизоване z вриједности, t - тест, стандардизоване вриједности по временским тачкама. Методолошки поступци квалитативног истраживања су: отворено кодирање, аксијално кодирање и селективно кодирање.

Научни допринос истраживања

У дидактичкој литератури било је покушаја да се одреди основно значење појма индивидуално планирана настава и да се начелно укаже на потребе њеног извођења. До сада није било покушаја теоријског расвјетљавања дидактичких основа индивидуално планиране наставе, нити експерименталне верификације наведеног система.

Научни допринос реализације овог експерименталног истраживања је вишеструк и обухвата:

1. развијање потпунијих теоријских дидактичких основа, структуре, процеса, исхода и других незаобилазних елемената новог наставног система,
2. конципирање методологије идентификације позиције ученика на континууму образовно-васпитних исхода у настави одређеног предмета, његових способности за учење, степана мотивације, доминирајућих навика и техника учења и других индивидуалних потенцијала, као и специфичних персоналистичких склопова личности релевантних за стимулативни максимално могући напредак у учењу, стваралаштву и дјелотворном поучавању,
3. утврђивање могућности операционализације теоријских дидактичких основа у системе и моделе индивидуално планираних вјежби продуктивног учења и стваралаштва ученика у зони наредног развоја,
4. експериментална верификација образовно-васпитних ефеката индивидуално планиране наставе за ученике млађег основношколског узраста у оквиру различитих предмета.

- а) Значај истраживања;
- б) Преглед истраживања;
- в) Радна хипотеза са циљем истраживања;
- г) Материјал и метод рада;
- д) Научни допринос истраживања.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

Кратка оцјена о научним и стручним квалификацијама кандидата тј. о његовим способностима да приступи изради дисертације

Мр Љиљана Јерковић је завршила основни и магистарски студиј педагогије. Има вишегодишње искуство асистента у универзитетској настави. Изабрана је у звање вишег асистента за уже научне области Дидактика и Општа педагогија и успјешно изводи вјежбе из предмета у оквиру наведених научних области на сљедећим студијским програмима: педагогија, учитељски студиј и предшколско васпитање. Објавила је научну монографију и већи број научних и стручних радова из ужих научних области Дидактика и Општа педагогија. Подобен је кандидат за израду докторске дисертације.

Научна и практична оправданост предложених истраживања и резултати који се могу очекивати

У доступној педагошкој литератури до сада није било покушаја студиознијег теоријског расвјетљавања дидактичких основа, процеса, структура и исхода индивидуално планиране наставе, нити суптилније експерименталне верификације тог система која поред квантитативних техника истраживања, укључује и неке квалитативне (нпр. студија случаја). Није било ни покушаја конципирања методологије идентификације образовно-васпитних и других потенцијала ученика и њихових персоналистичких склопова који су релевантни за креирање профила ученика, а на основу њих и индивидуалних програма, те конкретних модела микропланова индивидуалних вјежби продуктивног учења и стваралаштва у зони наредног развоја.

Очекујемо да ће ученици након једногодишњег експерименталног програма индивидуално планиране наставе постићи боље образовне (позиција ученика на континууму образовно васпитних исхода у подручјима наставе српског језика и математике) и васпитне резултате (способност самосталног учења, ниво мотивисаности, навика и техника ефикасног учења садржаја из Српског језика и Математике, самопроцјена слике о себи, социометријски статус у групи и вербална креативност) у односу на своје иницијално стање и ученике за које нису планирани индивидуални образовно-васпитни програми.

Мишљење о предложеној методи истраживања

Тема докторске дисертације мр Љиљане Јерковић је изузетно комплексна и актуелна. Експерименталне верификације индивидуално планиране наставе обухватиће двије истраживачке парадигме: квантитативну и квалитативну.

Идентификације варијабли релевантних за креирање профила ученика, планирање индивидуалних програма и конкретних микропланова вјежби, у суштини, није могуће остварити у оквирима само квантитативне истраживачке парадигме. У фокусу истраживања је појединац, што захтијева, између осталог и идиографски приступ истраживању.

Методолошка утемељеност планираног експерименталног истраживања је

неупитна. Све компоненте методолошког концепта истраживања су прецизно одређене. Етапе истраживања су студиозно и логички пројектоване и методолошки коректно образложене. Готово сви истраживачки инструменти (квантитативни и квалитативни) биће самостално конструисани у складу са стандардним методолошким критеријима. Избор узорка, с обзиром на суштину теме, је методолошки исправан и прихватљив. Планирана обрада података је, такође, примјерена и усклађена са осталим методолошким компонентама истраживања. Треба напоменути да је кандидаткиња у образложењу теме навела списак литературе у којем доминирају новији тематски релевантни извори. Дакле, одабрана тема је подобна за израду докторске дисертације.

Приједлог са образложеном оцјеном о подобности теме и кандидата

Уважавајући чињенице да је Мр Љиљана Јерковић магистар педагошких наука, да има објављену научну монографију и 15 научних (и стручних) радова, од којих је 7 из подручја теме докторске дисертације, можемо закључити да је подобан кандидат за израду докторске дисертације.

Респектујући наведене осврте на теоријску заснованост и образложења научне, друштвене и практичне релевантности теме, а посебно узимајући у обзир врло студиозно креиран и прегледно приказан концепт емпиријског експерименталног истраживања, можемо дати оцјену да тема **Дидактичке основе и образовно-васпитни ефекти индивидуално планиране наставе** у потпуности испуњава критерије подобности за израду докторске дисертације.

- а) Кратка оцјена о научним и стручним квалификацијама кандидата тј. о његовим способностима да приступи изради дисертације;
- б) Научна или практична оправданост предложених истраживања и резултати који се могу очекивати;
- в) Мишљење о предложеној методи истраживања;
- г) Уколико комисија сматра да кандидат не посједује одговарајуће научне и стручне квалификације, да неке претпоставке кандидата у вези пријављене дисертације нису тачне или је предложен метод рада неадекватан, исти треба детаљно образложити.
- д) Приједлог са образложеном оцјеном о подобности теме и кандидата (Обавезно написати оцјену да ли су тема и кандидат подобни или не)

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. Проф.др Миле Илић, председник

2. Проф.др Драго Бранковић, члан

3. Проф. др Мара Ђукић, члан